

C-307/19-1

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 37 Pž-1629/2019-2

Upisano u upisnik	
Suda pod brojem	1112969
Luxembourg, 16. 04. 2019	
Faks / E-mail:	Matija Longar
Zaprimiteno:	11.04.2019

Europski sud
Tajništvo Suda,
rue du Fort Niedergrünewald,
L-2925 Luxembourg

e-mail: DDP-Greffecour@curia.europa.eu

Predmet: Zahtjev za prethodnu odluku - Pravosudna suradnja u građanskim stvarima

Sud koji upućuje zahtjev:

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u predmetu koji se vodi pod brojem: Pž-1629/2019,
sutkinja dr. sc. Jelena Čuveljak

Stranke glavnog postupka i njihovi zastupnici:

Tužitelj: OBALA I LUČICE d.o.o. Zadar, OIB 92410865062, kojeg zastupa punomoćnik
Marko Kuzmanović, odvjetnik iz Pule, Giardini 3/III

Tuženik: NLB LEASING d.o.o. Šlandrova ulica 2., Ljubljana, Slovenija, kojeg zastupa
punomoćnik Mirko Bandelj, odvjetnik iz Ljubljane, Slovenija, Trdinova 7

Predmet glavnog postupka, relevantne činjenice i pravne odredbe i obrazloženje
zahtjeva za prethodnu odluku:

CURIA GREFFE
Luxembourg

Entrée 11. 04. 2019

U ovoj pravnoj stvari ovrhovoditelj odnosno tužitelj Obala i lučice d.o.o. je pokrenuo postupak putem javnog bilježnika Ivana Kukučke iz Pule 20. veljače 2017. i to podnošenjem prijedloga za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave.

Postupajući po prijedlogu za ovrhu na temelju vjerodostojne isprave, javni bilježnik je 8. ožujka 2017. donio Rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave u kojem je naložio ovršeniku odnosno tuženiku da plati iznos od 84,00 kn na ime glavnog potraživanja dnevne karte te iznos od 1.235,00 kn na ime nastalih troškova postupka te predvidivih troškova postupka još iznos od 506,25 kn.

Dostava Rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave je izvršena poštom preporučenom pošiljkom s povratnicom te je ovršenik izjavio prigovor protiv te odluke, stoga je predmet upućen nadležnom trgovačkom суду koji je ukinuo rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave u dijelu u kojem je određena ovrha te je postupak nastavljen kao parnični postupak povodom prigovora protiv platnog naloga. Trgovački sud u Pazinu se oglasio nenadležnim i dostavio predmet na rješavanje Trgovačkom суду u Zadru. Trgovački sud u Zadru je izazvao sukob nadležnosti i dostavio predmet Visokom trgovačkom суду Republike Hrvatske radi donošenja odluke u ovoj pravnoj stvari.

Glavno potraživanje se odnosi na naplatu parkinga na javnoj prometnoj površini (na ulici) 30. lipnja 2012. u 13:02 sati u Zadru za osobno vozilo registracije MS ZE 677 i to u iznosu dnevne parkirne karte.

Iako je glavna tražbina male vrijednosti, u praksi sudova postoji veliki broj sličnih predmeta, a odgovori na postavljena pitanja nisu tako očiti da ne bi bilo mjesta za razumnu sumnju, stoga kako je Visoki trgovački sud Republike Hrvatske sud posljednjeg stupnja u ovom postupku, odlučeno je u pogledu svih otvorenih pitanja postaviti ovaj zahtjev za prethodnu odluku, kako bi se utvrdilo da li uopće postoji nadležnost suda u Republici Hrvatskoj za donošenje odluke u ovoj pravnoj stvari te ako postoji nadležnost za donošenje odluke, onda se podredno postavlja pitanje na temelju kojih pravila će se utvrditi primjena mjerodavnog materijalnog prava. Uslijed postavljanja prethodnog pitanja, u ovoj pravnoj stvari se na temelju čl. 213. st. 1. t. 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj:

53/1991, 91/1992, 112/1999, 129/2000, 88/2001, 117/2003, 88/2005, 2/2007, 96/2008, 84/2008, 123/2008, 57/2011, 148/2011 - Zakon o parničnom postupku (pročišćeni tekst), 25/2013 i 89/2014) prekida postupak.

I. Prvo pitanje

U postupku pred Europskim sudom C-551/15 od 9. ožujka 2017. je već zauzeto shvaćanje da Uredba (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskeih odluka u građanskim i trgovackim stvarima (OJ L 351, 20.12.2012, p. 1–32, Posebno izdanje na hrvatskom jeziku: Poglavlje 19 Svezak 011 str. 289 – 320, u dalnjem tekstu: Uredba br. 1215/2012) treba tumačiti na način da javni bilježnici u Hrvatskoj, kada postupaju u okviru ovlasti koje su im povjerene nacionalnim pravom u ovršnim postupcima na temelju „vjerodostojne isprave“, nisu obuhvaćeni pojmom „sud“ u smislu te Uredbe br. 1215/2012.

Dostavu Rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave Ovrv-10106/17 od 8. ožujka 2017. je javni bilježnik tuženiku odnosno ovršeniku NLB LEASING d.o.o., Šlandrova ulica 2., Ljubljana, Slovenija, izvršio poštom preporučenom posiljkom, sukladno Uredbi (EZ) br. 1393/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o dostavi, u državama članicama, sudske i izvansudske pismene u građanskim ili trgovackim stvarima („dostava pismena“), i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1348/2000 (OJ L 324, 10.12.2007, p. 79–120, Posebno izdanje na hrvatskom jeziku: Poglavlje 19 Svezak 007 str. 171 – 212, u dalnjem tekstu: Uredba br. 1393/2007), a koja u svojem čl. 14. predviđa takvu mogućnost dostave putem pošte preporučenom posiljkom uz potvrdu primitka.

Na temelju čl. 1. predmetne Uredbe br. 1393/2007 ona se primjenjuje u građanskim i trgovackim stvarima kada sudske ili izvansudske pismene mora biti poslano iz jedne države članice u drugu radi njegove dostave.

Stoga se kao prvo postavlja pitanje:

1. Da li je dozvoljeno da javni bilježnici dostavu pismena izvrše primjenom Uredbe (EZ) br. 1393/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o dostavi, u državama članicama, sudske i izvansudske pismene u građanskim ili trgovackim stvarima, u slučaju kada javni bilježnici dostavljaju svoje odluke u predmetima na koje se ne primjenjuje Uredbe br. 1215/2012, s obzirom na to da javni bilježnici u Republici Hrvatskoj, kada postupaju u okviru ovlasti koje su im povjerene nacionalnim pravom u ovršnim postupcima na temelju „vjerodostojne isprave“, nisu obuhvaćeni pojmom „sud“ u smislu te Uredbe. Dakle, kako javni bilježnici nisu obuhvaćeni pojmom „sud“ na temelju Uredbe br. 1215/2012, mogu li oni u okviru ovlasti koje su im povjerene nacionalnim pravom u ovršnom postupku na temelju „vjerodostojne isprave“ primjenjivati pravila o dostavi pismena na temelju Uredbe (EZ) br. 1393/2007.

II. Drugo i treće pitanje

Nadalje se u ovoj pravnoj stvari, a s obzirom na to da iz činjeničnih navoda u predmetu C-551/15 nije moguće utvrditi postojanje identične činjenične situacije sa situacijom u ovom pravnom predmetu, postavlja pitanje da li je u ovom slučaju riječ o parkiranju koje je po svojoj prirodi gradanska ili trgovacka stvar.

Naime iz činjeničnih navoda u predmetu C-551/15 nije razvodno da li je u tom predmetu bila riječ o slobodno ugovorenem parkiranju ili o naplati parkiranja dnevne parkirne karte na temelju Zakona o sigurnosti prometa na cestama, jer je u ovoj pravnoj stvari razvidno (na temelju fotografije mesta parkiranja koja prileži u spisu) da se ovlast Obala i lučica d.o.o. za naplatu parkiranja temelji na pravilima iz Zakona o sigurnosti prometa na cestama.

Zakon o sigurnosti prometa na cestama („Narodne novine“ broj 67/2008, 48/2010 i 74/2011) na temelju čl. 1. propisuje da se tim zakonom utvrđuju temeljna načela međusobnih odnosa, ponašanje sudionika i drugih subjekata u prometu na cesti, osnovni uvjeti kojima moraju udovoljavati ceste glede sigurnosti prometa, pravila prometa na cestama, sustav prometnih znakova i znakova koje daju ovlaštene osobe, dužnosti u slučaju prometne nesreće, ospozobljavanje kandidata za vozače, polaganje vozačkog ispita i uvjeti za stjecanje prava na upravljanje vozilima, vuča vozila, uređaji i oprema koje moraju imati vozila, dimenzije,

ukupna masa i osovinsko opterećenje vozila te uvjeti kojima moraju udovoljavati vozila u prometu na cestama. Nadalje u čl. 5. Zakona o sigurnosti prometa na cestama je propisao slijedeće:

„(1) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, u skladu s odredbama ovoga Zakona, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, uređuju promet na svom području tako da određuju:

1. ceste s prednošću prolaska,
2. dvosmerni, odnosno jednosmerni promet,
3. sustav tehničkog uređenja prometa i upravljanje prometom putem elektroničkih sustava i video nadzora,
4. ograničenja brzine kretanja vozila,
5. promet pješaka, biciklista, vozača mopeda, turističkog vlaka i zaprežnih kola, gonjenje i vođenje stoke,
6. parkirališne površine i način parkiranja, zabrane parkiranja i mjesta ograničenog parkiranja,
7. zone smirenog prometa,
8. blokiranje autobusa, teretnih automobila, priključnih vozila i radnih strojeva na mjestima koja nisu namijenjena za parkiranje tih vrsta vozila i način deblokade tih vozila,
9. postavljanje i održavanje zaštitnih ograda za pješake na opasnim mjestima,
10. pješačke zone, sigurne pravce za kretanje školske djece, posebne tehničke mjere za sigurnost pješaka i biciklista u blizini obrazovnih, zdravstvenih i drugih ustanova, igrališta, kino dvorana i sl.,
11. uklanjanje dotrajalih, oštećenih i napuštenih vozila,
12. površinu na kojoj će se obavljati: test vožnja, terenska vožnja (cross), vožnja izvan kolnika (off road), sportske, enduro i promidžbene vožnje,
13. uvjete prometovanja vozila opskrbe u zonama smirenog prometa i pješačkim zonama.“

Na temelju prethodno navedene ovlasti iz čl. 7. st. 1. t. 6. Zakona o sigurnosti prometa na cestama su sve općine i gradovi donijeli Odluke o parkirališnim površinama te su prenijele

svoju javnu ovlast na osnovana komunalna trgovačka društva da vode poslove naplate parkiranja.

Naime, Zakon o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“ broj 36/1995, 109/1995, 21/1996, 70/1997, 128/1999, 57/2000, 129/2000, 59/2001, 26/2003 - Zakon o komunalnom gospodarstvu (pročišćeni tekst), 82/2004, 110/2004, 178/2004, 38/2009, 79/2009, 153/2009, 153/2009, 49/2011, 84/2011, 90/2011 i 144/2012) u čl. 1. st. 2. propisuje: „Pod komunalnim gospodarstvom u smislu ovoga Zakona razumijeva se obavljanje komunalnih djelatnosti, a naročito pružanje komunalnih usluga od interesa za fizičke i pravne osobe, te financiranje građenja i održavanje objekata i uređaja komunalne infrastrukture kao cjelovitog sustava na području općina, gradova i Grada Zagreba (u dalnjem tekstu: jedinice lokalne samouprave) kao i županija kada je to određeno ovim Zakonom“, dok u čl. 3. propisuje da su komunalne djelatnosti u smislu tog zakona između ostalog opskrba pitkom vodom, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda, prijevoz putnika u javnom prometu, održavanje čistoće, odlaganje komunalnog otpada, javna rasvjeta te održavanje javnih površina.

Dakle, Odluke gradova kojima se odlučuje o naplati parkiranja se temelje na javnim ovlastima i to kako na Zakonu o sigurnosti prometa na cestama, tako i na temelju pravila o obavljanju komunalnih djelatnosti. A u ovoj pravnoj stvari je Grad Zadar ovlastio trgovačko društvo za komunalnu djelatnost kojeg je on osnivač - Obala i lučice d.o.o. da vrši naplatu parkiranja i to Odlukom o organizaciji i načinu naplate parkiranja u Gradu Zadru („Glasnik Grada Zadra“ broj 4/2011).

Predmetna Odluka o organizaciji i načinu naplate parkiranja u Gradu Zadru sadrži između ostalog pravila za naplatu na uličnim javnim parkiralištima, a što su parkirališta na kolniku i nogostupu posebno označena horizontalnom i/ili vertikalnom signalizacijom u skladu s propisima o sigurnosti prometa kao i javna parkirališta koja se nalaze izvan kolnika.

U navedenoj Odluci o organizaciji i načinu naplate parkiranja u Gradu Zadru (ako i u drugim identičnim odlukama drugih gradova i općina), su određene kako zone za parkiranje, tako i vrijeme u kojem će se vršiti naplata parkiranja na ulici te cijenu parkiranja po satu

parkiranja u svakoj zoni kao i eventualna ograničenja duljine trajanja parkiranja u određenoj zoni i cijene dnevne parkirne karte ako je na parkingu zatečeno vozilo koje nije platilo cijenu parkiranja po satu parkiranja. Dakle, određeno je, da ako osoba ne plati parkiranje po satu ili joj istekne vrijeme za koje je unaprijed platila parkiranje, onda ona mora platiti dnevnu kartu kao da je cijeli dan vozilo bilo parkirano na tom mjestu. Pritom, iako postoji cjenik za dnevnu kartu, ona se ne može unaprijed kupiti za cijeli dan parkiranja.

Stoga u ovoj pravnoj stvari, iako je vozilo zatečeno na parkingu u 13,02 sati tužitelj potražuje od tuženika plaćanje cijene dnevne karte kao da je vozilo bilo parkirano cijeli dan. Dakle, cijena parkiranja je određena na temelju ovlasti iz prisilnih propisa i to Zakona o sigurnosti prometa na cestama i to jednostrano u odnosu na korisnike s time da se cijena ako nije dobrovoljno plaćena po satu određuje za cijeli dan parkiranja neovisno o tome koliko dugo je vozilo bilo parkirano, stoga se može zaključiti da je riječ o kaznenoj odredbi tj. o plaćanju svojevrsne kazne zbog toga što se nije dobrovoljno platilo parkiranje unaprijed po satu parkiranja ili je vrijeme za koje je parkiranje bilo plaćeno proteklo.

U sudskoj praksi Republike Hrvatske se u ovakvim pravnim situacijama, parkiranja na ulici primjenjuje pretpostavka sklapanja ugovora jer se smatra da korisnici samim parkiranjem na javnoj površini na kojoj su iscrtane oznake parkirnog mjesta sklapaju ugovor. Parkiranje na takvim površinama se naplaćuje u određeno vrijeme u toku dana (dakle ne svih 24 sata u danu) a cijena za parkiranje je određena sukladno zoni parkirališnog mjesta. Obveza osobe koja je parkirala vozilo da kupi parkirnu kartu za određeno vremensko razdoblje (ovisno o zoni parkiranja), a ako se zatekne vozilo bez kupljene karte onda se naplaćuju dnevne parkirne karte.

Kako se pretpostavlja za sklapanje ugovora za naplatu takvog oblika parkiranja se smatraju nadležnim redovni sudovi u građanskom sudskom postupku, no u dijelu država članica je riječ o prekršajnoj odgovornosti odnosno izriču se kazne u slučaju neplaćanja parkiranja na javnim prometnim površinama koje su označene za parkiranje, te ta prekršajna odgovornost podrazumijeva znatno viši iznos u odnosu na onaj koji bi se platio unaprijed dobrovoljno.

Pritom tu naplatu parkiranja većinom određuju i provode jedinice lokalne uprave (gradovi), na koje su prenesene ovlasti policije i komunalnih redara za naplatu tih manjih prometnih prekršaja. U Republici Hrvatskoj postoje kontrolori od strane ovlaštenih pravnih osoba za naplatu parkinga (u ovoj pravnoj stvari to je Obala i lučice d.o.o.), koji sustavno obilaze parkinge na ulici i provjeravaju da li je za vozilo kupljena parkirna karta odnosno da li je vrijeme za koje je kupljena parkirna karta proteklo, te ako uoče vozilo koje nije platilo parkirnu kartu – izdaju mu dnevnu parkirnu kartu. Te fizičke osobe – kontrolori su u ugovornom (ugovor o radu ili ugovor o djelu) odnosu s osobama koje su od strane jedinica lokalne uprave ili samouprave ovlaštene voditi poslove naplate parkinga.

Dakle, u ovoj pravnoj stvari nije riječ o parkiranju na uređenim parkiralištima, gdje su korisnici pristupili uređenom parkirališnom mjestu koje je ograđeno i uređeno, i korisnici uzimaju određene potvrde o parkiranju odnosno potvrde o vremenu ulaska na to parkiralište. Za ovakvu vrstu parkiranja nije sporno da je riječ o parkiranju koji je klasičan ugovor građanskog prava i prema tome građanska stvar.

Dodatna razlika između parkiranja u ovoj pravnoj stvari i klasičnog ugovora građanskog prava je i u vremenu te načinu plaćanja parkiranja jer se kod parkiranja koje je uređeno na temelju Zakona o sigurnosti prometa na cestama nakon parkiranja mora odmah kupiti parkirna kartu na automatu koji se nalazi na javnoj površini (ili poslati SMS poruka radi plaćanja parkinga) i to za određeno vrijeme unaprijed odmah nakon izvršenog parkiranja. Ako je vrijeme za koje je plaćanje karte proteklo (npr. parkira se u 15,05 sati i plati parkiranje za sat vremena tj. do 16,05 sati onda će u 16,25 sati osoba koja je parkirala dobiti nalog za plaćanje u punom iznosu dnevne karte, odnosno mora platiti iznos za cijeli dan parkiranja neovisno o tome što je npr. već ranije platila iznos za sat parkiranja i što se naplata parkiranja na tom mjestu vrši recimo samo do 17,00 sati) onda se plaća dnevna karta.

Konkretno u ovoj pravnoj stvari je prema navodima tužitelja parkiranje tuženika bilo 30. lipnja 2012. u 13:02 sati, no tužitelj potražuje iznos kao da je predmetno vozilo bilo parkirano cijeli dan, pa se može zaključiti da isto ima kazneni učinak jer se plaća iznos dnevne karte iako vrlo vjerojatno to vozilo nije bilo cijeli dan parkirano, već ga je osoba koja kontrolira da li je neko vozilo zatečeno bez karte uočila tek u 13:02 sati. Nasuprot tome,

naplata parkiranja koje je slobodno ugovoreno započinje u trenutku kada je vozilo ušlo na parking i naplaćuje se prilikom izlaska vozila s parkinga te cijena parkiranja uključuje samo vrijeme od ulaska na parking do izlaska s parkinga.

Europski sud je u predmetu C-29/76, LTU LUFTTRANSPORTUNTERNEHMEN GmbH V EUROCONTROL istaknuo kako je pojam građanske ili trgovачke stvari autonoman pojam koji ne ovisi o unutarnjem pravu države članice suda. Ističe se da neke situacije između osobe javnog prava (neovisno da li su organizirane kao trgovачka društva) i osoba privatnog prava mogu potpasti pod primjenu Uredbi, no to nije slučaj kada osoba javnog prava djeluje izvršavajući svoje prisilne ovlasti. To je naročito u slučaju kada se predmet odnosi na naplatu korištenja javne usluge, odnosno korištenja opreme kada je takva usluga obavezna i isključiva, te kada je cijena za tu uslugu odnosno metoda izračuna te cijene jednostrano propisana u odnosu na korisnike.

U predmetu C-814/79, NETHERLANDS' STATE (MINISTRY OF TRANSPORT, WATER CONTROL AND CONSTRUCTION) V. REINHOLD RÜFFER, je dodatno pojašnjen pojam građanske stvari te je istaknuo da je i ovdje riječ o postupku između osobe javnog prava i privatne osobe u kojem osoba javnog prava djeluje na temelju svojih javnih ovlasti, neovisno o činjenici što se traži samo povrat troškova vađenja broda i tegljenja, stoga se takav postupak ne može smatrati „građanskim i trgovачkim stvari“. Da bi se spor između osobe javnog prava i privatne osobe mogao smatrati „građanskim i trgovачkim stvari“, u postupku se mora osigurati, koliko je to moguće, da su prava i obveze koje proizlaze iz te situacije i za državu i za privatnu osobu jednaka i ujednačena.

U ovoj pravnoj stvari nije sporno da je tuženik osoba privatnog prava, a da je tužitelj Obale i lučice d.o.o. pravna osoba koju je osnovao Grad Zadar za obavljanje komunalnih djelatnosti te ovlast za naplatu parkiranja proizlazi iz Zakona o sigurnosti prometa na cestama kao javnog prisilnog propisa. Cijena za korištenje parkinga je jednostrano propisana u odnosu na vlasnike vozila, i ako se želi parkirati na ulici – to je isključivi način (broj i dostupnost organiziranih parkirališnih mjesteta, koji nisu na ulici je u gradovima iznimno mali), a riječ je o naplati dnevne karte koja ima kazneni element jer nije određena sukladno vremenu parkiranja nego kao da je vozilo bilo parkirano cijeli dan iako je zatečeno na parkirnom mjestu u 13,02

sati. Stoga se postavlja pitanje da li su sudovi u Republici Hrvatskoj nadležni za donošenje odluke u ovoj pravnoj stvari odnosno da li bi se odluka koju bi sudovi donijeli mogla prisilno provesti u drugim državama članicama ili tužitelji trebaju pokretati postupke pred sudom tuženikovog domicila.

Slijedom prethodno navedenog i pravnih stavova izraženih u odlukama C-29/76 i C-814/79 postavljaju se slijedeća pitanja:

2. Da li se parkiranje na ulici i javnoj prometnoj površini, kada je pravo na naplatu predviđeno Zakonom o sigurnosti prometa na cestama i pravilima o obavljanju komunalne djelatnosti kao javne djelatnosti, može smatrati građanskom stvari u smislu Uredbe (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudske odluke u građanskim i trgovačkim stvarima (preinačena), a koja uređuje pitanje nadležnosti sudova te priznanja i izvršenja odluka sudova u građanskim i trgovačkim stvarima, naročito uzimajući u obzir činjenicu da se vozilu zatečenom bez parkirne karte ili s nevažećom parkirnom kartom odmah određuje obveza plaćanja dnevne karte kao da su cijeli dan bili parkirani neovisno o točnom vremenu korištenja parkirnog mjesta?

3. Da li sudovi u prethodno navedenim sudske sporovima koji se tiču parkiranja na ulici i javnoj prometnoj površini, kada je pravo na naplatu predviđeno Zakonom o sigurnosti prometa na cestama i pravilima o obavljanju komunalne djelatnosti kao javne djelatnosti, mogu vršiti dostavu pismena tuženicima u druge države članice na temelju Uredbe (EZ) br. 1393/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o dostavi, u državama članicama, sudske i izvansudske pismene u građanskim ili trgovačkim stvarima?

III. Četvrto pitanje

Ako bi na temelju prethodno navedenih pitanja bilo određeno da je ova vrsta parkiranja građanska stvar, postavlja se dodatno pitanje da li su sudovi u Republici Hrvatskoj nadležni provoditi postupak i donositi odluke na temelju Uredbe br. 1215/2012.

Na temelju čl. 4. Uredbe br. 1215/2012 je propisano da se osobe s domicilom u državi članici, bez obzira na njihovo državljanstvo, tuže pred sudovima te države članice. No, u ovoj pravnoj stvari je tužena osoba s domicilom u drugoj državi članici – Republici Sloveniji, pa je moguće utvrditi nadležnost na temelju čl. 7. ili možda čl. 24. st. 1. t. 1. Uredbe br. 1215/2012.

Kao prvo se postavlja pitanje da li je riječ o ugovornoj ili izvanugovornoj odgovornosti s obzirom na pravila o posebnoj nadležnosti na temelju čl. 7. Uredbe br. 1215/2012, a koji propisuju u čl. 7. st. 1. (a) da osoba može biti tužena pred sudom druge države članice ako je stvar povezana s ugovorom, pa je nadležan i sud mesta izvršenja konkretnе obaveze; (b) za potrebe ove odredbe, te ako nije drukčije dogovoren, mjesto izvršenja konkretnе obaveze je: - u slučaju prodaje robe, mjesto u državi članici u kojoj je roba dostavljena ili trebala biti dostavljena sukladno ugovoru, - u slučaju pružanja usluga, mjesto u državi članici u kojoj su usluge pružene ili trebale biti pružene sukladno ugovoru; odnosno na temelju čl. 7. st. 2. gdje je propisano da osoba može biti tužena pred sudom druge države članice u stvarima povezanim s deliktima ili kvazideliktima i to pred sudom mesta u kojem je nastala ili može nastati štetna radnja.

Naime, u sudskoj praksi Republike Hrvatske se primjenjuje pretpostavka sklapanja ugovora samim parkiranjem na ulici na mjestu koje je označeno horizontalnom i/ili vertikalnom signalizacijom, odnosno smatra se da je samim parkiranjem sklopljen ugovor o parkiranju, a ako se ne plati cijena po satu parkiranja onda se mora platiti dnevna karta, stoga se postavlja pitanje da li je ta pretpostavka sklapanja ugovora samim parkiranjem protivna osnovnim pravilima o pružanju usluga iz čl. 56. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i preostale pravne stečevine Europske unije.

4. U ovoj pravnoj stvari primjenjuje se pretpostavka sklapanja ugovora samim parkiranjem na ulici na mjestu koje je označeno horizontalnom i/ili vertikalnom signalizacijom, odnosno smatra se da je samim parkiranjem sklopljen ugovor a ako se ne plati cijena po satu parkiranja onda se mora platiti dnevna karta, stoga se postavlja pitanje da li je ta pretpostavka sklapanja ugovora samim parkiranjem i pristanak na plaćanje cijene dnevne karte ako se ne kupi karta po satu parkiranja odnosno ako protekne vrijeme za koje je kupljena karta protivna osnovnim pravilima o pružanju usluga iz čl. 56. Ugovora o

funkcioniranju Europske unije i preostale pravne stečevine Europske unije neovisno o tome da li je vlasnik vozila fizička ili pravna osoba?

IV. Peto i šesto pitanje

Ako je moguće sklapanje ugovora samim parkiranjem, postavlja se daljnje pitanje koja je vrsta ugovora sklopljena, odnosno da li je riječ o ugovoru na temelju kojeg može biti nadležan sud u Republici Hrvatskoj na temelju čl. 7. st. 1. ili 24. Uredbe br. 1215/2012. Ovo se pitanje postavlja sukladno t. 15. Uredbe br. 1215/2012 koja ističe da bi pravila o nadležnosti trebala biti što je moguće više predvidiva i zasnovana na načelu da se nadležnost općenito temelji na domicilu tuženika. Nadležnost bi uvijek trebala postojati na temelju toga, osim u nekim točno određenim slučajevima u kojima glavni predmet spora ili autonomija stranaka jamče drukčije povezane čimbenike. Samostalno se mora utvrditi domicil pravne osobe, kako bi se zajednička pravila učinila transparentnijima i izbjegli sukobi nadležnosti.

Dakle kako se u ovoj pravnoj stvari prepostavlja da je samim parkiranjem na ulici došlo do sklapanja ugovora, postavlja se pitanje da li je riječ o ugovoru o usluzi ili ugovoru o najmu nekretnine na temelju kojeg pravila bi postojala posebna nadležnost suda u Republici Hrvatskoj ili je riječ o ugovoru za kojeg nije predviđena mogućnost postojanja posebne nadležnosti suda druge države članice osim suda domicila tuženika.

Obala i lučice d.o.o. kao tužitelj i pružatelj prava na parkiranje je u ovoj pravnoj stvari jedino iscrtao parkirna mjesta na ulici te vrši naplatu parkiranja, stoga se postavlja pitanje da li je to usluga ili možda najam nekretnine. Isto pitanje se postavlja jer se dvojba pojavila prateći sudsku praksu Europskog suda. Tako je u predmetu C-533/07 (presuda od 23. travnja 2009., Falco Privatstiftung i Rabitsch t. 29.) između ostalog istaknuto kako usluga podrazumijeva da stranka koja pruža uslugu izvršava određene aktivnosti, odnosno da izvršava određenu djelatnost uz naknadu pa je upitno da li je samo iscrtavanje parkirnog mjesta, naplata putem automata i kontrola da li je karta kupljena, dovoljna aktivnost da bi se predmetni ugovor mogao smatrati ugovorom o usluzi.

Nadalje u predmetu C-469/12 (presuda od 14. studenog 2013. Krejci Lager & Umschlagbetriebs GmbH protiv Olbrich Transport und Logistik GmbH) je istaknuo da ugovor o skladištenju podrazumijeva određenu djelatnost koja se sastoji od primitka robe, njezina čuvanja na sigurnom mjestu i povrata u prikladnom stanju i taj se ugovor smatra ugovorom o uslugama, no kada je sklopljen ugovor o najmu prostora tada postoji isključiva nadležnost suda gdje se nekretnina nalazi.

5. Samo parkiranje je u ovoj pravnoj stvari izvršeno u Zadru, pa postoji veza između tog ugovora i suda Republike Hrvatske (prvi stupanj bi bio Trgovački sud u Zadru, a u drugom stupnju odlučuje Visoki trgovački sud Republike Hrvatske), no da li je takvo parkiranje „usluga“ u skladu s čl. 7. st. 1. Uredbe br. 1215/2012 koji propisuje da osoba s domicilom u državi članici može biti tužena u drugoj državi članici u stvarima povezanim s ugovorom, pred sudom mjesta izvršenja konkretne obveze, a za potrebe te odredbe, te ako nije drukčije dogovoren, mjesto izvršenja konkretne obveze je u slučaju pružanja usluga, mjesto u državi članici u kojoj su usluge pružene ili trebale biti pružene sukladno ugovoru? Naime usluga podrazumijeva da stranka koja pruža uslugu izvršava određene aktivnosti, odnosno da izvršava određenu djelatnost uz naknadu, pa se postavlja pitanje da li je aktivnost tužitelja dovoljna da bi se smatrala uslugom? Ako ne bi postojala posebna nadležnost suda u Republici Hrvatskoj na temelju čl. 7. st. 1. Uredbe br. 1215/2012, onda bi se postupci morali voditi pred sudom tuženikova domicila.

Daljnja dilema:

Kako se kod ove vrste parkiranja zauzima određeni prostor nekretnine, ima razmišljanja i da je riječ o ugovoru o najmu sukladno čl. 24. st. 1. Uredbe br. 1215/2012. Predmetni članak propisuje da sudovi države članice imaju isključivu nadležnost, neovisno o domicilu stranaka u postupcima čiji su predmet stvarna prava na nekretninama ili najam/zakup nekretnina, sudovi države članice u kojoj se nekretnina nalazi. Međutim, u postupcima čiji je predmet najam/zakup nekretnine zaključen radi privremene privatne uporabe na najduže šest uzastopnih mjeseci, sudovi države članice u kojoj tuženik ima domicil također imaju nadležnost, ako je najmoprimac/zakupnik fizička osoba, te da najmodavac/zakupodavac i najmoprimac/zakupnik imaju domicil u istoj državi članici.

U pravu Republike Hrvatske su ugovor o najmu i ugovor o zakupu dva posebno imenovana ugovora u Zakonu o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/2005, 41/2008, 125/2011, 78/2015 i 29/2018; u daljem tekstu: ZOO), s time da je ugovor o zakupu češći kod trgovačkih odnosa, jer najam obuhvaća samo uporabu određene stvari, dok zakup obuhvaća i uživanje stvari, odnosno ubiranje plodova od te stvari. Pored toga, zakup i najam su dodatno uređeni i posebnim propisima, koji se tiču određenih stvari (Zakon o najmu stanova, „Narodne novine“ broj: 91/1996, 48/1998, 66/1998, 22/2006 i 68/2018 i Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora, „Narodne novine“ broj: 125/2011, 64/2015 i 112/2018), dok se odredbe u Zakonu o obveznim odnosima primjenjuju samo u slučaju kada određeno pitanje nije uređeno tim posebnim propisima.

U ovoj pravnoj stvari, s obzirom na to da parkiranje ne obuhvaća i uživanje tog parkirnog mesta nego samo uporabu, moguće je samo da se sklapa ugovor o najmu i to na temelju općih pravila iz Zakona o obveznim odnosima. Ugovorom o najmu (ovaj ugovor je uređen u čl. 550. do 578. ZOO-a) obavezuje se najmodavac predati određenu stvar najmoprimcu na uporabu, a ovaj mu se obavezuje za to plaćati određenu najamninu. U pogledu oblika tog ugovora, postoje posebna pravila za najam nekretnina, jer je istaknuto da se ugovor o najmu nekretnine sklapa u pisanom obliku (čl. 552. ZOO-a). Ako ugovor nije sklopljen u traženom obliku, onda je on ništetan, ali taj ugovor ipak može konvalidirati, ako su ga ugovorne strane ispunile u cijelosti ili u pretežnom dijelu (čl. 294. ZOO-a).

Pravila o ugovoru o najmu ističu da je najmodavac dužan najmoprimcu predati i održavati stvar u stanju podobnom za ugovorenou uporabu. Radi održavanja stvari u stanju podobnom za ugovorenou uporabu najmodavac je dužan o svom trošku pravodobno izvršiti potrebne popravke, a najmoprimac je to dužan dopustiti. Najmodavac je dužan naknaditi najmoprimcu troškove popravaka koje je ovaj izvršio, bilo stoga što nisu trpjeli odgađanje ili ih najmodavac, obaviješten o njima, nije izvršio u primjerenom roku. No, troškovi sitnih popravaka i troškovi redovite uporabe stvari padaju na teret najmoprimca.

Nadalje je propisano da je najmoprimac dužan plaćati najamninu u rokovima određenim ugovorom ili zakonom, a u nedostatku ugovorne ili zakonske odredbe, kako je uobičajeno u mjestu predaje stvari najmoprimcu. Ako nije drukčije ugovoreno ili propisano,

najamnina se plaća nakon isteka vremena najma, odnosno polugodišnje ako je najam sklopljen na jednu ili više godina. Ako je ugovor sklopljen na neodređeno vrijeme, a drukčije nije ugovoren, najamnina se plaća mjesечно. Najmodavac nekretnine ima za dužnu najamninu i ostale tražbine iz ugovora o najmu založno pravo na unesenim stvarima najmoprimca, koje mogu biti predmet ovrhe, te ih može zadržati do namirenja tih tražbina. Ugovor o najmu čije trajanje nije određeno niti se može odrediti iz okolnosti ili mjesnih običaja prestaje otkazom koji svaka strana može dati drugoj poštujući određeni otkazni rok, a ako duljina otkaznog roka nije određena ugovorom ili zakonom ili mjesnim običajima, ona iznosi osam dana za najam pokretne stvari, a za najam nekretnine trideset dana s time da se otkaz ugovora o najmu nekretnine daje u pisanom obliku.

Na temelju prethodno iznesenih pravila o najmu nekretnine moglo bi se zaključiti da se ova vrsta parkiranja na ulici ne bi mogla smatrati ugovorom o najmu nekretnine jer nema sklopljenog pisanog ugovora, zatim vrijeme najma nije uopće određeno, a naplata je predviđena u određeno vremensko razdoblje u toku dana (naplata je određena samo u odredena vremenska razdoblja u toku dana, a ne svih 24 sata u danu) te ne postoji zakonsko založno pravo na vozilima koja su parkirana na toj nekretnini. Ipak s obzirom na to da se zauzima određeni prostor nekretnine postoje i neke sličnosti s ugovorom o najmu, tako da bi se možda moglo smatrati da je ipak riječ o sklopljenom ugovoru o najmu pa bi se primjenjivalo pravilo o nadležnosti iz čl. 24. st. 1. Uredbe br. 1215/2012.

Stoga se postavlja pitanje:

6. Da li se parkiranje na ulici i javnoj prometnoj površini, kada je pravo na naplatu predviđeno Zakonom o sigurnosti prometa na cestama i pravilima o obavljanju komunalne djelatnosti kao javne djelatnosti te se naplata vrši samo određeno vrijeme u toku dana, može smatrati ugovorom o najmu nekretnine na temelju čl. 24. st. 1. Uredbe br. 1215/2012?

V. Sedmo pitanje

Ako se u ovoj pravnoj stvari ne bi mogla primijeniti prethodno navedena prepostavka da je do sklapanja ugovora došlo samim parkiranjem (pod ad. III. odnosno četvrtu pitanje), da

li bi se takva vrsta parkiranja gdje ovlast za naplatu parkiranja proizlazi iz Zakona o sigurnosti prometa na cestama i predviđeno je plaćanje dnevne karte ako se unaprijed ne plati karta po satu korištenja parkirnog mjesta ili ako protekne vrijeme za koje je karta plaćena, mogla smatrati deliktom odnosno kvazideliktom u smislu čl. 7. st. 2. Uredbe br. 1215/2012, kada bi nadležnost sudova u Republici Hrvatskoj postojala na temelju tog posebnog pravila. Naime, ako se ne bi moglo smatrati da postoji jedna od posebnih nadležnosti, onda sudovi Republike Hrvatske ne bi bili nadležni za vođenje postupka kada se taj postupak temelji za naplatu parkiranja sukladno ovlastima iz Zakona o sigurnosti prometa na cestama, već bi se naplata mogla vršiti isključivo pred sudovima gdje tuženik ima domicil.

Uredba br. 1215/2012 ne sadrži detaljna pravila o tome što se smatra deliktom ili kvazideliktom, no Uredba (EZ) br. 864/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o pravu koje se primjenjuje na izvanugovorne obveze („Rim II“) (OJ L 177, 4.7.2008, p. 6–16, Posebno izdanje na hrvatskom jeziku: Poglavlje 19 Svezak 006 str. 73. – 82.) u čl. 2. pod nazivom izvanugovorne obveze propisuje da šteta obuhvaća svaku posljedicu nastalu iz protupravnog postupanja, neopravdanog bogaćenja, poslovodstva bez naloga ili predugovorne odgovornosti. Parkiranje, kao što je u ovoj pravnoj stvari bi se pod određenim uvjetima moglo smatrati nekim kvazideliktom tj. stjecanjem bez osnove ili predugovornom odgovornosti s obzirom na to da vlasnik vozila nije prihvatio sklapanje ugovora i kupio parkirnu kartu na automatu koji se nalazi na javnoj površini.

Stoga se postavlja pitanje:

7. Ako se u ovoj pravnoj stvari ne bi mogla primijeniti prethodno navedena pretpostavka da je do sklapanja ugovora došlo samim parkiranjem (četvrto pitanje), da li bi se takva vrsta parkiranja gdje ovlast za naplatu parkiranja proizlazi iz Zakona o sigurnosti prometa na cestama i predviđeno je plaćanje dnevne karte ako se unaprijed ne plati karta po satu korištenja parkirnog mjesta ili ako protekne vrijeme za koje je karta plaćena, mogla smatrati deliktom odnosno kvazideliktom u smislu čl. 7. st. 2. Uredbe (EU) br. 1215/2012?

VI. Osmo i deveto pitanje

Nastavno na prethodnu dilemu da li je riječ o ugovornoj ili izvanugovornoj odgovornosti, vezano uz nadležnost suda ista se dilema javlja i u pitanju primjene mjerodavnog prava.

No, ovoj pravnoj stvari je činjenica parkiranja bila prije pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji, odnosno 30. lipnja 2012. u 13:02 sati, stoga se kao prvo postavlja pitanje da li se uredbe koje se odnose na pitanje primjene mjerodavnog prava - Uredba (EZ) br. 593/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o pravu koje se primjenjuje na ugovorne obveze („Rim I“) (OJ L 177, 4.7.2008, p. 6–16 Posebno izdanje na hrvatskom jeziku: Poglavlje 19 Svezak 006 str. 109 – 119) odnosno iz Uredbe (EZ) br. 864/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o pravu koje se primjenjuje na izvanugovorne obveze („Rim II“) mogu primjenjivati u ovoj pravnoj stvari, s obzirom na vremensko važenje tih Uredbi.

Prethodno opisana dilema je potaknuta stavovima izraženim u predmetu C-254/14 (rješenje od 5. studenog 2014. u predmetu VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju protiv Đure Vladike) gdje je Europski sud utvrdio da nije nadležan za davanje odgovora na pitanje jer su činjenice u glavnom postupku nastale prije datuma pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, to jest prije 1. srpnja 2013. Nasuprot tome u predmetu C-630/17 (presuda od 14. veljače 2019. u predmetu Anica Milivojević protiv Raiffeisenbank St. Stefan-Jagerberg-Wolfsberg eGen) u kojem je ugovor stranaka također bio prije pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji odnosno 5. siječnja 2007. je odgovoren na pitanje jer je utvrđeno da i dalje postoje određeni učinci povezani s tim ugovorom i pravnim poslovima koji su nastali kao njegova posljedica. Stoga je u točki 42. istaknuto: „Doista, kao što to proizlazi iz članka 2. Akta o uvjetima pristupanja Republike Hrvatske i prilagodbama Ugovora o Europskoj uniji, Ugovora o funkcioniranju Europske unije i Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju (SL 2013., L 300, str. 22.), odredbe izvornih Ugovora, među ostalim članci 56. i 63. UFEU-a, obvezujuće su za Hrvatsku od dana njezina pristupanja pa se stoga one primjenjuju na buduće učinke situacija nastalih prije pristupanja (vidjeti analogijom presudu od 29. siječnja 2002., Pokrzepowicz-Meyer, C-162/00, EU:C:2002:57, t. 50.).“

Slijedom prethodno navedene pravne dileme, u ovoj pravnoj stvari koja je detaljno ranije opisana u ovom Zahtjevu, postavlja se pitanje:

8. U ovoj pravnoj stvari je činjenica parkiranja bila prije pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji, odnosno 30. lipnja 2012. u 13:02 sati, stoga se postavlja pitanje da li se uredbe koje se odnose na pitanje primjene mjerodavnog prava i to Uredba (EZ) br. 593/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o pravu koje se primjenjuje na ugovorne obveze („Rim I“) (OJ L 177, 4.7.2008, p. 6–16 Posebno izdanje na hrvatskom jeziku: Poglavlje 19 Svezak 006 str. 109 – 119) odnosno Uredba (EZ) br. 864/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o pravu koje se primjenjuje na izvanugovorne obveze („Rim II“) (OJ L 177, 4.7.2008, p. 6–16, Posebno izdanje na hrvatskom jeziku: Poglavlje 19 Svezak 006 str. 73. – 82.) mogu primjenjivati u ovoj pravnoj stvari, s obzirom na vremensko važenje tih Uredbi?

Ako bi odgovor na prethodno pitanje bio pozitivan, odnosno ako je Europski sud nadležan za davanje odgovora i u pogledu primjene materijalnog prava, onda se postavlja pitanje da li se u pogledu primjene materijalnog prava mogu primjenjivati pravila iz Uredbe (EZ) br. 593/2008 ili iz Uredbe (EZ) br. 864/2007. Naime i u ovom slučaju je riječ o istoj dilemi koja je ranije opisana odnosno da li je riječ o ugovornoj ili izvanugovornoj odgovornosti s obzirom na to da se u pravnoj praksi Republike Hrvatske primjenjuje pretpostavka sklapanja ugovora samim parkiranjem na ulici na mjestu koje je označeno horizontalnom i/ili vertikalnom signalizacijom, odnosno smatra se da je samim parkiranjem sklopljen ugovor a ako se ne plati cijena po satu parkiranja onda se mora platiti dnevna karta.

Stoga se postavlja pitanje da li je ta pretpostavka sklapanja ugovora samim parkiranjem i pristanak na plaćanje cijene dnevne karte ako se ne kupi karta po satu parkiranja odnosno ako protekne vrijeme za koje je kupljena karta protivna osnovnim pravilima o pružanju usluga iz čl. 56. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i preostale pravne stečevine Europske unije neovisno o tome da li je vlasnik vozila fizička ili pravna osoba? Ako bi se i na ovaj način mogli sklapati ugovori, onda bi se u pogledu primjene materijalnog prava primjenjivala pravila iz Uredbe (EZ) br. 593/2008. Odnosno da li se u pogledu primjene materijalnog prava u ovoj pravnoj situaciji mogu primjenjivati pravila iz čl. 4. Uredbe (EZ)

br. 593/2008 (jer u ovom spisu ne prileži dokaz da su stranke ugovorile primjenu određenog prava, s obzirom na to da bi se u tom slučaju primjenjivalo pravo koje je ugovorenno)?

Ako bi bila riječ o ugovoru, da li je u ovoj pravnoj stvari riječ o ugovoru o uslugama, odnosno da li bi se takav ugovor o parkiranju mogao smatrati uslugom iz čl. 4. st. 1. b) Uredbe (EZ) br. 593/2008 koji propisuje da ugovor o pružanju usluga podliježe pravu države u kojoj pružatelj usluga ima uobičajeno boravište (jer u ovom spisu ne prileži dokaz da su stranke ugovorile primjenu određenog prava, s obzirom na to da bi se u tom slučaju primjenjivalo pravo koje je ugovorenno)?

Podredno se postavlja pitanje da li bi se ugovor kao što je ovaj mogao smatrati ugovorom o najmu pa bi se na takav ugovor primjenjivala pravila iz čl. 4. st. 1. c) Uredbe (EZ) br. 593/2008 koja propisuje da ugovor koji se odnosi na stvarno pravo na nekretninama odnosno na pravo najma ili zakupa nekretnina podliježe pravu države u kojoj se nekretnina nalazi?

Ako ne bi u ovoj pravnoj stvari bilo riječ o ugovoru o pružanju usluga odnosno o ugovoru o najmu, onda bi se za takav ugovor primjenjivala odredba čl. 4. st. 2. Uredbe (EZ) br. 593/2008 koja propisuje: „Kad ugovor nije obuhvaćen stavkom 1. odnosno kad su dijelovi ugovora obuhvaćeni s više točaka od (a) do (h) stavka 1., ugovor podliježe pravu države u kojoj ugovorna strana koja na karakterističan način mora ispuniti ugovor ima uobičajeno boravište.“ No, postavlja se pitanje i što je u ovoj pravnoj stvari karakteristična činidba jer je tužitelj u osnovi samo iscrtao površinu ulice za parkiranje i naplaćuje parking dok tuženik vrši parkiranje i plaća parking. Naime ako bi se smatralo da je karakteristična činidba tužitelja onda bi se primjenjivalo pravo Republike Hrvatske, a ako bi bila karakteristična činidba tuženika onda bi se primjenjivalo pravo Republike Slovenije. Ipak, s obzirom na to da je pravo na naplatu parkinga u ovom slučaju uređeno pravom Republike Hrvatske s kojim je onda u užoj vezi, da li bi se u ovakvoj pravnoj stvari ipak primjenjivalo dodatno pravilo iz čl. 4. st. 2. Uredbe (EZ) br. 593/2008 koje propisuje: „Kad je jasno iz svih okolnosti slučaja da je ugovor očigledno u užoj vezi s državom koja nije država navedena u stavcima 1. i 2., mjerodavno je pravo te druge države.“

No, ako se ne bi smatralo da je samim parkiranjem sklopljen ugovor, da li bi se takva vrsta parkiranja gdje ovlast za naplatu parkiranja proizlazi iz Zakona o sigurnosti prometa na cestama mogla smatrati izvanugovornom obvezom Uredbe br. 864/2007, a koje izvanugovorne obveze obuhvaćaju štetu kao posljedicu nastalu iz protupravnog postupanja, neopravdanog bogaćenja, poslovodstva bez naloga ili predugovorne odgovornosti? U slučaju kada bi se takvo parkiranje smatralo štetom onda bi se na temelju čl. 4. st. 1. Uredbe br. 864/2007 primjenjivalo pravo države u kojoj je nastala šteta.

No, ako bi se takvo parkiranje smatralo neosnovanim bogaćenjem onda bi se na temelju čl. 10. st. 1. Uredbe br. 864/2007 koja propisuje: „Ako se izvanugovorna obveza nastala zbog neopravdanog bogaćenja uključujući primitak neopravdanih iznosa, tiče odnosa koji postoji između stranaka, poput primjerice odnosa koji proizlazi iz ugovora ili protupravnog postupanja koje je usko povezano s tim neopravdanim bogaćenjem, za nju vrijedi pravo koje se primjenjuje na taj odnos“ primjenjivalo pravo Republike Hrvatske jer je obveza nastala zbog protupravnog postupanja tuženika.

Ako bi se takvo parkiranje smatralo poslovodstvom bez naloga, onda bi se na temelju čl. 11. st. 1. Uredbe br. 864/2007 koja propisuje: „Ako se izvanugovorna obveza nastala zbog postupanja osobe koja nema ovlaštenje za obavljanje poslova druge osobe, tiče odnosa koji postoji između stranaka, poput primjerice odnosa nastalog na temelju ugovora ili protupravnog postupanja koje je usko povezano s tom izvanugovornom obvezom, za nju vrijedi pravo koje se primjenjuje na taj odnos“ primjenjivalo pravo Republike Hrvatske jer je obveza nastala zbog protupravnog postupanja tuženika.

Ako bi se takvo parkiranje smatralo predugovornom odgovornosti tuženika, onda bi se na temelju čl. 12. st. 1. Uredbe br. 864/2007 koja propisuje: „Pravo koje se primjenjuje na izvanugovornu obvezu nastalu zbog radnji koje su prethodile sklapanju ugovora, bez obzira je li ugovor stvarno sklopljen, pravo je koje se primjenjuje na ugovor ili koje bi se primjenjivalo na njega da je sklopljen“ primjenjivalo pravo Republike Hrvatske jer bi se na sklopljeni ugovor primjenjivalo to pravo.

Slijedom navedenog, postavlja se pitanje (s potpitanjima, no u ovoj pravnoj stvari je moguć samo jedan pozitivan odgovor, odnosno sud u postupku materijalno pravo može utvrditi samo na temelju jedne od opcija oko kojih postoji dilema):

9. Da li je prepostavka sklapanja ugovora samim parkiranjem i pristanak na plaćanje cijene dnevne karte ako se ne kupi karta po satu parkiranja odnosno ako protekne vrijeme za koje je kupljena karta protivna osnovnim pravilima o pružanju usluga iz čl. 56. Ugovora o funkciranju Europske unije i preostale pravne stečevine Europske unije neovisno o tome da li je vlasnik vozila fizička ili pravna osoba? Odnosno da li se u pogledu primjene materijalnog prava u ovoj pravnoj situaciji mogu primjenjivati pravila iz čl. 4. Uredbe br. 593/2008 (jer u ovom spisu ne prileži dokaz da su stranke ugovorile primjenu mjerodavnog prava)?

- ako bi bila riječ o ugovoru, da li je u ovoj pravnoj stvari riječ o ugovoru o uslugama, odnosno da li bi se takav ugovor o parkiranju mogao smatrati uslugom iz čl. 4. st. 1. b) Uredbe br. 593/2008?

- podredno da li bi se ovaj parking mogao smatrati ugovorom o najmu sukladno čl. 4. st. 1. c) Uredbe br. 593/2008?

- podredno ako bi se na ovaj parking primjenjivala odredba čl. 4. st. 2. Uredbe br. 593/2008, postavlja se pitanje što je u ovoj pravnoj stvari karakteristična činidba jer je tužitelj u osnovi samo iscrtao površinu ulice za parkiranje i naplaćuje parking dok tuženik vrši parkiranje i plaća parking. Naime ako bi se smatralo da je karakteristična činidba tužitelja onda bi se primjenjivalo pravo Republike Hrvatske, a ako bi bila karakteristična činidba tuženika onda bi se primjenjivalo pravo Republike Slovenije. Ipak, s obzirom na to da je pravo na naplatu parkinga u ovom slučaju uredeno pravom Republike Hrvatske s kojim je onda u užoj vezi, da li bi se u ovakvoj pravnoj stvari ipak primjenjivalo dodatno pravilo iz čl. 4. st. 2. Uredbe br. 593/2008.

- ako bi bila riječ o izvanugovornoj obvezi na temelju Uredbe br. 864/2007 da li se takva izvanugovorna obveza može smatrati štetom pa bi se mjerodavno pravo utvrđivalo na temelju čl. 4. st. 1. Uredbe br. 864/2007?

- podredno, da li bi se takva vrsta parkiranja mogla smatrati neosnovanim bogaćenjem pa bi se mjerodavno pravo utvrđivalo na temelju čl. 10. st. 1. Uredbe br. 864/2007?

- podredno, da li bi se takva vrsta parkiranja mogla smatrati poslovodstvom bez naloga, pa bi se mjerodavno pravo utvrđivalo na temelju čl. 11. st. 1. Uredbe br. 864/2007?

- podredno, da li bi se ova vrsta parkiranja mogla smatrati predugovornom odgovornosti tuženika, pa bi se mjerodavno pravo utvrđivalo na temelju čl. 12. st. 1. Uredbe br. 864/2007?

Prethodna pitanja:

1. Da li je dozvoljeno da javni bilježnici dostavu pismena izvrše primjenom Uredbe (EZ) br. 1393/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o dostavi, u državama članicama, sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovačkim stvarima, u slučaju kada javni bilježnici dostavljaju svoje odluke u predmetima na koje se ne primjenjuje Uredba br. 1215/2012, s obzirom na to da javni bilježnici u Republici Hrvatskoj, kada postupaju u okviru ovlasti koje su im povjerene nacionalnim pravom u ovršnim postupcima na temelju „vjerodostojne isprave“, nisu obuhvaćeni pojmom „sud“ u smislu te Uredbe br. 1215/2012. Odnosno, kako javni bilježnici nisu obuhvaćeni pojmom „sud“ na temelju Uredbe br. 1215/2012, mogu li oni u okviru ovlasti koje su im povjerene nacionalnim pravom u ovršnom postupku na temelju „vjerodostojne isprave“ primjenjivati pravila o dostavi pismena na temelju Uredbe (EZ) br. 1393/2007?

2. Da li se parkiranje na ulici i javnoj prometnoj površini, kada je pravo na naplatu predviđeno Zakonom o sigurnosti prometa na cestama i pravilima o obavljanju komunalne djelatnosti kao javne djelatnosti, može smatrati građanskom stvari u smislu Uredbe (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (preinačena), a koja uređuje pitanje nadležnosti sudova te priznanja i izvršenja odluka sudova u građanskim i trgovačkim stvarima, naročito uzimajući u obzir činjenicu da se vozilu zatečenom bez parkirne karte ili s nevažećom parkirnom kartom odmah određuje obveza plaćanja dnevne karte kao da su cijeli dan bili parkirani neovisno o točnom vremenu korištenja parkirnog mjesta pa takva naplata dnevne karte ima kaznene elemente i u nekim državama članicama se takvo parkiranje smatra prometnim prekršajem?

3. Da li sudovi u prethodno navedenim sudskim sporovima koji se tiču parkiranja na ulici i javnoj prometnoj površini, kada je pravo na naplatu predviđeno Zakonom o sigurnosti prometa na cestama i pravilima o obavljanju komunalne djelatnosti kao javne djelatnosti, mogu vršiti dostavu pismena tuženicima u druge države članice na temelju Uredbe (EZ) br. 1393/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o dostavi, u državama članicama, sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovackim stvarima?

Ako bi na temelju prethodno navedenih pitanja bilo određeno da je ova vrsta parkiranja građanska stvar, postavljaju se dodatna pitanja:

4. U ovoj pravnoj stvari se primjenjuje pretpostavka sklapanja ugovora samim parkiranjem na ulici na mjestu koje je označeno horizontalnom i/ili vertikalnom signalizacijom, odnosno smatra se da je samim parkiranjem sklopljen ugovor a ako se ne plati cijena po satu parkiranja onda se mora platiti dnevna karta, stoga se postavlja pitanje da li je ta pretpostavka sklapanja ugovora samim parkiranjem i pristanak na plaćanje cijene dnevne karte ako se ne kupi karta po satu parkiranja odnosno ako protekne vrijeme za koje je kupljena karta protivna osnovnim pravilima o pružanju usluga iz čl. 56. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i preostale pravne stečevine Europske unije?

5. Samo parkiranje je u ovoj pravnoj stvari izvršeno u Zadru, pa postoji određena veza između tog ugovora i suda Republike Hrvatske no da li je takvo parkiranje „usluga“ u skladu s čl. 7. st. 1. Uredbe (EU) br. 1215/2012, jer usluga podrazumijeva da stranka koja pruža uslugu izvršava određene aktivnosti, odnosno da izvršava određenu djelatnost uz naknadu, pa se postavlja pitanje da li je aktivnost tužitelja dovoljna da bi se smatrала uslugom? Ako ne bi postojala posebna nadležnost suda u Republici Hrvatskoj na temelju čl. 7. st. 1. Uredbe (EU) br. 1215/2012, onda bi se postupci morali voditi pred sudom tuženikova domicila.

6. Da li se parkiranje na ulici i javnoj prometnoj površini, kada je pravo na naplatu predviđeno Zakonom o sigurnosti prometa na cestama i pravilima o obavljanju komunalne djelatnosti kao javne djelatnosti te se naplata vrši samo određeno vrijeme u toku dana, može smatrati ugovorom o najmu nekretnine na temelju čl. 24. st. 1. Uredbe (EU) br. 1215/2012?

7. Ako se u ovoj pravnoj stvari ne bi mogla primijeniti prethodno navedena pretpostavka da je do sklapanja ugovora došlo samim parkiranjem (četvrto pitanje), da li bi se takva vrsta parkiranja gdje ovlast za naplatu parkiranja proizlazi iz Zakona o sigurnosti prometa na cestama i predviđeno je plaćanje dnevne karte ako se unaprijed ne plati karta po satu korištenja parkirnog mjesta ili ako protekne vrijeme za koje je karta plaćena, mogla smatrati deliktom odnosno kvazideliktom u smislu čl. 7. st. 2. Uredbe (EU) br. 1215/2012?

8. U ovoj pravnoj stvari je činjenica parkiranja bila prije pristupa Republike Hrvatske Europskoj Uniji, odnosno 30. lipnja 2012. u 13:02 sati, stoga se postavlja pitanje da li se uredbe koje se odnose na pitanje primjene mjerodavnog prava i to Uredba br. 593/2008 odnosno Uredba br. 864/2007 mogu primjenjivati u ovoj pravnoj stvari, s obzirom na vremensko važenje tih Uredbi?

Ako bi sud Europske unije bio nadležan za davanje odgovora u pogledu primjene materijalnog prava onda se postavlja daljnje pitanje:

9. Da li je pretpostavka sklapanja ugovora samim parkiranjem i pristanak na plaćanje cijene dnevne karte ako se ne kupi karta po satu parkiranja odnosno ako protekne vrijeme za koje je kupljena karta protivna osnovnim pravilima o pružanju usluga iz čl. 56. Ugovora o funkciranju Europske unije i preostale pravne stečevine Europske unije neovisno o tome da li je vlasnik vozila fizička ili pravna osoba? Odnosno da li se u pogledu primjene materijalnog prava u ovoj pravnoj situaciji mogu primjenjivati pravila iz čl. 4. Uredbe br. 593/2008 (jer u ovom spisu ne prileži dokaz da su stranke ugovorile primjenu mjerodavnog prava)?

- ako bi bila riječ o ugovoru, da li je u ovoj pravnoj stvari riječ o ugovoru o uslugama, odnosno da li bi se takav ugovor o parkiranju mogao smatrati uslugom iz čl. 4. st. 1. b) Uredbe br. 593/2008?

- podredno da li bi se ovaj parking mogao smatrati ugovorom o najmu sukladno čl. 4. st. 1. c) Uredbe br. 593/2008?

- podredno ako bi se na ovaj parking primjenjivala odredba čl. 4. st. 2. Uredbe br. 593/2008, postavlja se pitanje što je u ovoj pravnoj stvari karakteristična činidba jer je tužitelj u osnovi samo iscrtao površinu ulice za parkiranje i naplaćuje parking dok tuženik vrši

parkiranje i plaća parking. Naime ako bi se smatralo da je karakteristična činidba tužitelja onda bi se primjenjivalo pravo Republike Hrvatske, a ako bi bila karakteristična činidba tuženika onda bi se primjenjivalo pravo Republike Slovenije. Ipak, s obzirom na to da je pravo na naplatu parkinga u ovom slučaju uređeno pravom Republike Hrvatske s kojim je onda u užoj vezi, da li bi se u ovakvoj pravnoj stvari ipak primjenjivalo dodatno pravilo iz čl. 4. st. 2. Uredbe br. 593/2008.

- ako bi bila riječ o izvanugovornoj obvezi na temelju Uredbe br. 864/2007 da li se takva izvanugovorna obveza može smatrati štetom pa bi se mjerodavno pravo utvrđivalo na temelju čl. 4. st. 1. Uredbe br. 864/2007?

- podredno, da li bi se takva vrsta parkiranja mogla smatrati neosnovanim bogaćenjem pa bi se mjerodavno pravo utvrđivalo na temelju čl. 10. st. 1. Uredbe br. 864/2007?

- podredno, da li bi se takva vrsta parkiranja mogla smatrati poslovodstvom bez naloga, pa bi se mjerodavno pravo utvrđivalo na temelju čl. 11. st. 1. Uredbe br. 864/2007?

- podredno, da li bi se ova vrsta parkiranja mogla smatrati predugovornom odgovornosti tuženika, pa bi se mjerodavno pravo utvrđivalo na temelju čl. 12. st. 1. Uredbe br. 864/2007?

Uz ovaj Zahtjev se dostavljaju preslike Prijedloga za ovrhu (list 1. – 3. spisa), s dostavnicama, preslika lista 7. spisa na kojem je vidljivo mjesto parkiranja te lista 8. spisa iz kojeg je vidljiva relevantna sudska praksa, prigovor ovršenika (list 9. – 10. spisa).

Zagreb, 26. ožujka 2019.

